

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 774/2010 AL COMISIEI

din 2 septembrie 2010

de stabilire a orientărilor privind compensările între operatorii de sisteme de transport și privind abordarea comună de reglementare în domeniul stabilirii taxelor de transport**(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

Având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică ⁽¹⁾, în special articolul 8 alineatul (1),

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 prevede instituirea unui mecanism de compensare între operatorii de sisteme de transport. În conformitate cu respectivul regulament, Comisia trebuie să elaboreze orientări în care să se precizeze detaliile procedurii și ale metodologiei care urmează a fi aplicate în cadrul mecanismului de compensare între operatorii de sisteme de transport, precum și normele corespunzătoare care să conducă la armonizarea progresivă a principiilor de stabilire a taxelor în cadrul regimurilor tarifare naționale.
- (2) De la momentul în care s-a recunoscut pentru prima dată necesitatea mecanismului de compensare între operatorii de sisteme de transport s-a dobândit o experiență valoroasă, îndeosebi prin intermediul mecanismelor voluntare aplicate de operatorii de sisteme de transport. Totuși, operatorii de sisteme de transport au constatat că este din ce în ce mai dificil să se ajungă la acorduri cu privire la astfel de mecanisme voluntare.
- (3) Orientările obligatorii prin care se instituie un mecanism de compensare între operatorii de sisteme de transport ar trebui să creeze o bază stabilă pentru funcționarea mecanismului de compensare între operatorii de sisteme de transport, precum și să conducă la o compensație corectă pentru operatorii de sisteme de transport a costurilor aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.

- (4) Operatorii de sisteme de transport din țări terțe care au încheiat acorduri cu Uniunea, în temeiul cărora au adoptat și aplică legislația comunitară în domeniul energiei electrice, trebuie să aibă dreptul de a participa la mecanismul de compensare între operatorii de sisteme de transport în condiții echivalente cu operatorii de sisteme de transport din statele membre.
- (5) Este oportun să se permită operatorilor de sisteme de transport din țări terțe care nu au încheiat acorduri cu Uniunea, în cazul în care au adoptat și aplică dreptul Uniunii în sectorul energiei electrice, să încheie acorduri multilaterale cu operatorii de sisteme de transport din statele membre care să permită compensarea corectă și echitabilă a tuturor părților pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.
- (6) Operatorilor de sisteme de transport trebuie să li acorde compensații pentru pierderile de energie aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică. Astfel de compensații trebuie să se bazeze pe estimarea pierderilor care ar fi trebuit suportate în absența găzduirii fluxurilor de energie electrică.
- (7) Trebuie instituit un fond de compensare a operatorilor de sisteme de transport pentru costurile aferente punerii la dispoziție a infrastructurii pentru găzduirea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică. Valoarea acestui fond trebuie să se bazeze pe estimarea la nivelul Uniunii a costurilor marginale medii previzionate pe termen lung ale punerii la dispoziție a infrastructurii pentru găzduirea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.
- (8) Operatorii de sisteme de transport din țări terțe trebuie să suporte aceleași costuri pentru utilizarea sistemului de transport al Uniunii ca și operatorii de sisteme de transport din statele membre.
- (9) Diferențele în ceea ce privește taxele de acces aplicate producătorilor de energie electrică pentru accesul la sistemul de transport nu trebuie să aducă atingere principiilor pieței interne. Din acest motiv, taxele medii

⁽¹⁾ JO L 176, 15.7.2003, p. 1.

pentru accesul la rețea în statele membre trebuie menținute între limite care să contribuie la asigurarea realizării de beneficii de pe urma armonizării.

- (10) Măsurile prevăzute de prezentul regulament sunt conforme cu avizul comitetului instituit în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 1228/2003,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Operatorii de sisteme de transport primesc o compensație pentru costurile suportate ca rezultat al găzduirii fluxurilor

transfrontaliere de energie electrică în rețelele lor pe baza instrucțiunilor prevăzute în partea A a anexei.

Articolul 2

Taxele aplicate de operatorii de rețea pentru accesul la sistemele de transport trebuie să fie în conformitate cu orientările stabilite în partea B a anexei.

Articolul 3

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament expiră la 2 martie 2011.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 2 septembrie 2010.

Pentru Comisie

Președintele

José Manuel BARROSO

ANEXĂ

PARTEA A

ORIENTĂRI PRIVIND INSTITUIREA MECANISMULUI DE COMPENSARE ÎNTRE OPERATORII DE SISTEME DE TRANSPORT**1. Dispoziții generale**

1.1. Mecanismul de compensare între operatorii de sisteme de transport (ITC) trebuie să prevadă compensații pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică, inclusiv pentru furnizarea de acces transfrontalier la rețeaua interconectată.

1.2. Operatorii de sisteme de transport instituie un fond ITC în scopul compensării operatorilor de sisteme de transport pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.

Fondul ITC trebuie să prevadă compensații pentru:

1. costurile pierderilor din sistemele naționale de transport ca urmare a găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică; precum și

2. pentru costurile aferente punerii la dispoziție a infrastructurii existente în scopul găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.

1.3. Contribuțiile la fondul ITC se calculează în conformitate cu punctul 6.

Plățile din fondul ITC se calculează în conformitate cu punctele 4 și 5.

Operatorii de sisteme de transport sunt responsabili cu instituirea acordurilor pentru colectarea și efectuarea tuturor plăților legate de fondul ITC, precum și cu stabilirea calendarului plăților. Toate contribuțiile și plățile se vor efectua cât mai curând posibil, în termen de cel mult șase luni de la sfârșitul perioadei pentru care acestea se aplică.

1.4. Grupul autorităților europene de reglementare în sectorul energiei electrice și al gazului (EREG) instituit prin Decizia 2003/796/CE a Comisiei ⁽¹⁾ raportează anual Comisiei cu privire la implementarea mecanismului ITC și la administrarea fondului ITC.

Operatorii de sisteme de transport trebuie să coopereze cu EREG în această privință și să furnizeze EREG și Comisiei toate informațiile necesare în acest scop.

1.5. Tranzitul de energie electrică se calculează, în general pe bază orară, luându-se în considerare valoarea cea mai scăzută dintre valoarea absolută a importurilor de energie electrică și valoarea absolută a exporturilor de energie electrică la interconectările dintre sistemele naționale de transport.

La calcularea tranzitului de energie electrică, valoarea importurilor și valoarea exporturilor la fiecare interconectare dintre sistemele naționale de transport se reduce proporțional cu cota din capacitatea alocată într-un mod care nu este conform cu punctul 2 din orientările privind gestionarea congestiei rețelelor prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 1228/2003.

Fără a se aduce atingere dispozițiilor paragrafului al doilea de la acest punct, importurile și exporturile de energie electrică la interconectările cu țări terțe cărora li se aplică dispozițiile punctului 7.1 se includ în calculul tranzitului de energie electrică.

1.6. În sensul prezentei părți a anexei, prin flux net de energie electrică se înțelege valoarea absolută a diferenței dintre exporturile totale de energie electrică dintr-un sistem național de transport dat în țări ai căror operatori de sisteme de transport participă la mecanismul COST și importurile totale de energie electrică în același sistem de transport din țări ai căror operatori de sisteme de transport participă la mecanismul COST.

⁽¹⁾ JO L 296, 14.11.2003, p. 34.

Pentru părțile la mecanismul ITC care au o frontieră comună cu cel puțin o țară terță căreia i se aplică dispozițiile punctului 7.1, se operează următoarele adaptări la calculul fluxului net:

1. dacă exporturile totale de energie electrică către țările în care operatorii de sisteme de transport participă la mecanismul ITC sunt mai mari decât importurile totale de energie electrică din țările în care operatorii de sisteme de transport participă la mecanismul ITC, fluxurile nete se reduc cu valoarea cea mai mică dintre:

(a) valoarea fluxurilor nete de import din respectivele țări terțe; sau

(b) valoarea fluxurilor nete de export în țări în care operatorii de sisteme de transport participă la mecanismul ITC;

2. dacă importurile totale de energie electrică din țările în care operatorii de sisteme de transport participă la mecanismul ITC sunt mai mari decât exporturile totale de energie electrică către țări în care operatorii de sisteme de transport participă la mecanismul ITC, fluxurile nete se reduc cu valoarea cea mai mică dintre:

(a) valoarea fluxurilor nete de export în respectivele țări terțe; sau

(b) valoarea fluxurilor nete de import din țări în care operatorii de sisteme de transport participă la mecanismul ITC.

- 1.7. În sensul prezentei anexe, sarcină înseamnă cantitatea totală de energie electrică care trece din sistemul național de transport către sistemele de distribuție conectate, către utilizatorii finali conectați la sistemul de transport și către producătorii de energie electrică pentru a fi consumată în scopul producerii de energie electrică.

2. Participarea la mecanismul ITC

- 2.1. Fiecare autoritate de reglementare se asigură că operatorii de sisteme de transport din aria sa de competență participă la mecanismul ITC și că în taxele aplicate de operatorii de sisteme de transport pentru accesul la rețea nu se includ niciun fel de taxe suplimentare pentru găzduirea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.
- 2.2. Operatorii de sisteme de transport din țări terțe care au încheiat acorduri cu Uniunea, în temeiul cărora au adoptat și aplică dreptul Uniunii în sectorul energiei electrice, au dreptul de a participa la mecanismul ITC.

În special, operatorii de sisteme de transport care își desfășoară activitatea în teritoriile menționate la articolul 9 din Tratatul Comunității Energiei ⁽¹⁾ au dreptul de a participa la mecanismul ITC.

Orice operator de sistem de transport dintr-o țară terță care participă la mecanismul ITC este tratat în condiții echivalente cu un operator de sistem de transport dintr-un stat membru.

3. Acorduri multilaterale

- 3.1. Operatorii de sisteme de transport pot încheia acorduri multilaterale privind compensarea costurilor aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică între operatorii de sisteme de transport care participă la mecanismul ITC și operatorii de sisteme de transport din țări terțe care nu au încheiat acorduri cu Uniunea, în cazul în care aceștia au adoptat și aplică dreptul Uniunii în sectorul energiei electrice, și care, la 16 decembrie 2009, au semnat acordul voluntar dintre operatorii de sisteme de transport cu privire la sistemul de compensare dintre operatorii de transport.
- 3.2. Astfel de acorduri multilaterale trebuie să aibă drept obiectiv ca operatorii de sisteme de transport din țări terțe să fie tratați în condiții echivalente cu operatorii de sisteme de transport din țările participante la mecanismul ITC.
- 3.3. Atunci când este cazul, acordurile multilaterale pot recomanda adaptări corespunzătoare ale compensării totale pentru compensația aferentă punerii la dispoziție a infrastructurii în scopul găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică stabilită în conformitate cu punctul 5. Astfel de adaptări se supun aprobării Comisiei.
- 3.4. Tratatamentul aplicat unui operator de sistem de transport dintr-o țară terță nu trebuie să fie mai favorabil decât acela aplicat operatorilor de sisteme de transport care participă la mecanismul ITC.

⁽¹⁾ JO L 198, 20.7.2006, p. 18.

3.5. Toate aceste acorduri multilaterale se supun Comisiei spre avizare pentru a se stabili dacă aplicarea în continuare a acestor acorduri multilaterale promovează realizarea și buna funcționare a pieței interne a energiei electrice și comerțul transfrontalier. Avizul Comisiei trebuie să stabilească, în special, următoarele:

1. dacă acordul vizează numai compensarea între operatorii de sisteme de transport pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică;

2. dacă se respectă cerințele de la punctele 3.2 și 3.4.

3.6. La elaborarea avizului prevăzut la punctul 3.5, Comisia se consultă cu toate statele membre, luând în considerare în special punctele de vedere ale acelor state membre care au o frontieră comună cu țara terță în cauză.

4. **Compensarea pierderilor**

4.1. Compensația pentru pierderile produse în sistemele naționale de transport drept rezultat al găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică se calculează separat de compensația pentru costurile suportate aferente punerii la dispoziție a infrastructurii în scopul găzduirii fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.

4.2. Valoarea pierderilor produse într-un sistem național de transport se stabilește prin calcularea diferenței dintre:

1. valoarea pierderilor reale produse în sistemul de transport în perioada pertinentă; precum și

2. valoarea estimată a pierderilor în sistemul de transport care s-ar fi produs în sistem în perioada pertinentă dacă nu ar fi avut loc niciun fel de tranzit de energie electrică.

4.3. Operatorii de sisteme de transport sunt responsabili cu efectuarea calculelor menționate la punctul 4.2 și trebuie să publice aceste calcule, într-un format corespunzător, împreună cu metoda aferentă. Aceste calcule se pot face pornind de la estimările pentru un număr de momente în timp în perioada pertinentă.

4.4. Valoarea pierderilor suportate de un sistem național de transport ca rezultat al fluxurilor transfrontaliere de energie electrică se calculează pe aceeași bază cu cea aprobată de autoritatea de reglementare pentru toate pierderile înregistrate în sistemele naționale de transport. ERGEG trebuie să verifice criteriile de calculare a pierderilor la nivel național, urmărind în special ca pierderile să fie calculate în mod echitabil și nediscriminatoriu.

Atunci când autoritatea de reglementare pertinentă nu a aprobat o bază pentru calcularea pierderilor pe perioada de timp pentru care se aplică mecanismul ITC, valoarea pierderilor, în sensul mecanismului ITC, se bazează pe estimări verificate de toți operatorii de sisteme de transport.

5. **Compensația pentru punerea la dispoziție a infrastructurii pentru fluxurile transfrontaliere de energie electrică**

5.1. Compensația anuală pentru punerea la dispoziție a infrastructurii transfrontaliere se împarte între operatorii de sisteme de transport responsabili cu sistemele naționale de transport sub formă de compensație pentru costurile suportate ca urmare a punerii la dispoziție a infrastructurii pentru găzduirea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.

5.2. Valoarea compensației anuale pentru punerea la dispoziție a infrastructurii transfrontaliere se împarte între operatorii de sisteme de transport responsabili cu sistemele naționale de transport proporțional cu:

1. factorul „tranzit”, care exprimă tranziturile în sistemul național de transport ca proporție din tranzitul total în toate sistemele naționale de transport;

2. factorul „sarcină”, care exprimă pătratul tranziturilor de energie electrică raportate la sarcină, la care se adaugă, pe de o parte, tranziturile în respectivul sistem de transport raportate la pătratul tranziturilor de energie electrică raportate la sarcină și, pe de altă parte, tranzitul pentru ansamblul sistemelor naționale de transport.

Ponderea factorului „tranzit” reprezintă 75 %, iar cea a factorului „sarcină” reprezintă 25 %.

5.3. Valoarea compensației anuale pentru infrastructura transfrontalieră este de 100 000 000 EUR.

6. Contribuții la fondul ITC

6.1. Operatorii de sisteme de transport contribuie la fondul ITC proporțional cu raportul dintre valoarea absolută a fluxurilor nete înspre și dinspre sistemul lor național de transport și suma dintre valoarea absolută a fluxurilor nete înspre și dinspre toate sistemele naționale de transport.

7. Taxa de utilizare a sistemului de transport aplicată importurilor și exporturilor de energie electrică din țări terțe

7.1. Se plătește o taxă de utilizare a sistemului de transport pentru toate importurile și exporturile de energie electrică preconizate din toate țările terțe în cazul în care:

1. țara respectivă nu a încheiat un acord cu Uniunea, în virtutea căruia să fi adoptat și să aplice legislația comunitară în sectorul energiei electrice; sau
2. operatorul de sisteme de transport responsabil pentru sistemul din care se importă energie electrică sau în care se exportă energie electrică nu a încheiat acordul multilateral menționat la punctul 3.

Această taxă se exprimă în euro per megawatt-oră.

7.2. Toți participanții la mecanismul ITC aplică taxa de utilizare a sistemului de transport importurilor și exporturilor de energie electrică preconizate între sistemele naționale de transport al energiei electrice și sistemul de transport al țării terțe.

7.3. Taxa de utilizare a sistemului de transport pentru fiecare an se calculează în avans de operatorii de sisteme de transport. Aceasta se stabilește la nivelul contribuției estimate per megawatt-oră pe care operatorii de sisteme de transport dintr-o țară participantă ar trebui să o verse la fondul ITC pe baza fluxurilor transfrontaliere de energie electrică preconizate pentru anul în cauză.

PARTEA B**ORIENTĂRI PRIVIND ABORDAREA COMUNĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL STABILIRII TAXELOR DE TRANSPORT**

1. Media anuală a taxelor medii de transport plătite de producători în fiecare dintre statele membre trebuie să se situeze între limitele stabilite la punctul 3.
2. Media anuală a taxelor de transport plătite de producători se calculează ca fiind raportul dintre taxele totale anuale de transport plătite de producători și energia totală măsurată generată de producători în sistemul de transport dintr-un stat membru.

În calculele prevăzute la punctul 3, din taxele de transport se exclud:

1. taxele plătite de producători pentru activele fizice necesare pentru conectarea la sistem sau pentru upgradarea conexiunii;
 2. taxele plătite de producători aferente serviciilor auxiliare;
 3. taxele specifice plătite de producători pentru pierderile din sistem.
3. Valoarea mediei anuale a taxelor de transport plătite de producători trebuie să se situeze între 0-0,5 EUR/MWh, cu excepția acelor care se aplică în Danemarca, Suedia, Finlanda, Irlanda, România și în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

Valoarea mediei anuale a taxelor de transport plătite de producători în Danemarca, Suedia și Finlanda trebuie să se situeze între 0-1,2 EUR/MWh.

Media anuală a taxelor de transport plătite de producători în Irlanda și în Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord trebuie să se situeze între 0-2,5 EUR/MWh, iar în România între 0-2,0 EUR/MWh.
